

ELIAS KOLOVOS is Research Director with a specialization in Ottoman History at the Institute of Historical Research of the National Hellenic Research Foundation, in Athens, Greece. He is the elected Secretary of the Board of the International Association for Ottoman Social and Economic History. In the past, he served as Professor in Ottoman History at the Department of History and Archaeology, Faculty of Letters, University of Crete, serving also as the Director of the M.A. in Ottoman History Programme of the same Department. He has written, edited, and coedited 20 books and over 80 papers in Greek and international publications and journals. His research interests include the Mediterranean economic history, the history of the insular worlds, the history of the frontiers, rural and environmental history, as well as the spatial history and legacies of the Ottoman Empire. His selected publications include *Across the Aegean: Islands, Monasteries and Rural Societies in the Ottoman Greek Lands* (The Isis Press, Istanbul, 2018); *Ottoman Rural Societies and Economies* (Editor, Crete University Press, Rethymno, 2015); *Monastic Economy Across Time: Wealth Management, Patterns, and Trends* (Co-editor, Centre for Advanced Studies, Sofia, 2021); *Understanding the Greek Revolution (1821–1832): New Approaches in Social, Political and Cultural History* (co-editor, Brill, Leiden 2024); “The Fortress and the Town of Rhodes According to the Ottoman Survey After the Siege of 1522”, in Simon Phillips (ed), *The 1522 Siege of Rhodes: Causes, Course and Consequences*, Routledge, London 2022.

“As an Ottomanist historian whose academic and social life spans both modern Greece and Turkey, I’m used to encountering the shared traces of our Ottoman past. But even so, I was recently struck by something truly unexpected—one more living legacy from the centuries of our intertwined history, quietly continuing its work: the foundation of Hafız Ahmet Ağa, still operating across borders, with deep roots in both Istanbul and the island of Rhodes.

To my astonishment, this Ottoman-era vakıf (pious foundation) not only survives but continues to function in the present day, bridging two countries and cultures that once formed a single imperial landscape. And to my delight, I discovered through a dear friend, Cengiz Aktar, that someone who became also a dear friend, Tarık Tüten, is now at the helm of this remarkable institution, guiding it through its modern incarnation.

It’s rare enough to study the Ottoman Empire as an academic subject—but rarer still to witness it in motion today, not as an abstract object of research, but as a living mechanism of dialogue and mutual care. What a privilege to see the broader Ottoman heritage, the very subject of my scholarly work, reappear not in a museum or a ‘difficult heritage’ case but as a platform for conversation, cooperation, and friendship between colleagues, a true ‘safe space’ across national lines.

History is not always behind us. Sometimes, it walks beside us.”

Elias Kolovos

From an Ottoman Imperial-Era
to a Contemporary Transnational Mediterranean Foundation

The Foundation of Hafız Ahmet Ağa in Rhodes
between 1898 and 1908

A *transnational* historical identity may be defined as one that “cuts across national boundaries”.¹ The Foundation of Hafız Ahmet Ağa on the Greek island of Rhodes represents a notable case of a *transnational Islamic foundation* (Ar. *waqf*, Turk. *vakıf*, Gr. *vakoufi*),² sustained through the vision and efforts of our dear friend Tarık Tüten. Its continued operation between present-day Turkey and Greece is particularly remarkable, considering the often complex relationship between these two neighbouring countries across the Aegean.³ The foundation exemplifies the broader shared heritage of the Ottoman Empire,⁴ which encompasses both everyday cultural elements – such as food and beverages like coffee-⁵ and other “difficult” legacies, including Ottoman monuments in Greece, or Christian monuments in Turkey.⁶

1 Iriye, Akira. Review of Transnational History, by John Boli, George M. Thomas, Matthew Evangelista, Helen Laville, Sanjeev Khagram, James V. Riker, Kathryn Sikkink, Gabriele Metzler, Sarah E. Mendelson, and John K. Glenn. *Contemporary European History* 13, no. 2 (2004): 211–22. <http://www.jstor.org/stable/20081208>

2 For the Islamic foundations in general, see the excellent study by John Robert Barnes, *An Introduction to Religious Foundations in the Ottoman Empire*, Leiden: Brill, 1987, a contributor to this volume as well.

3 For the relations between Greece and Turkey, see the inspired contribution to this volume by Cengiz Aktar. For the legal status of the Islamic foundations in Rhodes and Kos in Greece, see Konstantinos Tsitselikis, *Old and New Islam in Greece: From Historical Minorities to Immigrant Newcomers*, Leiden, Boston, Martinus Nijhoff Publishers, 2012, p. 352-356.

4 For a broad perspective of this shared heritage, starting from late medieval times, see Cemal Kafadar, “A Rome of One’s Own: Reflections on Cultural Geography and Identity in the Lands of Rum,” *Muqarnas: An Annual on the Visual Culture of the Islamic World*, XXIV (2007), 7-25. For the Ottoman Greek Aegean world, see Elias Kolovos, *Across the Aegean: Islands, Monasteries and Rural Societies in the Ottoman Greek Lands*, The Isis Press, Istanbul 2018. For the Ottoman conquest of Rhodes, see Nicolas Vatin, *L’ordre de Saint-Jean-de-Jérusalem, l’empire ottoman et la Méditerranée orientale entre les deux sièges de Rhodes (1480-1522)*, Louvain – Paris 1996; Elias Kolovos, “The Fortress and the Town of Rhodes According to the Ottoman Survey After the Siege of 1522”, in: Simon David Phillips (ed.), *The 1522 Siege of Rhodes: Causes, Course and Consequences*, The Military Religious Orders: History, Sources, and Memory, Abingdon, Oxon.; New York: Routledge 2022, pp. 131-146.

5 See Cemal Kafadar “How Dark is the History of the Night, How Black the Story of Coffee, How Bitter the Tale of Love: The Changing Measure of Leisure and Pleasure in Early Modern Istanbul” in *Medieval and Early Modern Performance in the Eastern Mediterranean*, eds. Arzu Öztürkmen and Evelyn Birge Vitz, Turnhout: Brepols Publishers, 2014, 243-269; İlay Romain Örs, Culinary Complexities in Turkey and Greece: On Food, Nation, and Identity in the Aegean”, *Journal of Modern Greek Studies* 42/2 (2024), pp. 225-256.

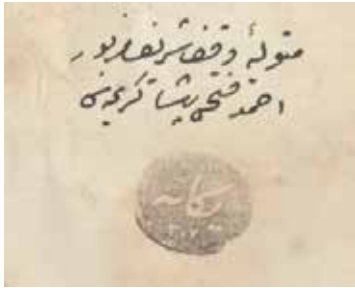
6 For the Ottoman monuments in Greece, see Elias Kolovos, G. Pallis and Panagiotis C. Poulos (eds), *Οθωμανικά μνημεία στην Ελλάδα: κληρονομίες υπό διαπραγμάτευση* [Ottoman Monuments in Greece: Heritages under Negotiation], Athens, 2023; Elias Kolovos and Panagiotis C. Poulos, Introduction, *Bulletin de correspondance hellénique moderne et contemporain* [online] 4 (2021) [=Histories, Spaces and Heritages at the Transition from the Ottoman Empire to the Greek State], URL: <http://journals.openedition.org/bchmc/859> For the Christian monuments in Turkey, see now Emily Neumeier and Benjamin Anderson (eds), *Hagia Sophia in the Long Nineteenth Century*, Edinburgh Studies on the Ottoman Empire, 2024.

Islamic foundations such as the Foundation of Hafız Ahmet Ağa were “omnipresent in all levels of Ottoman society, urban and rural, both in the form of individual functioning units and as separate parts of a basic single institutional system.” Their defining features included “widespread vertical and horizontal use throughout all socio-economic strata of society; their capacity to adapt to individual, group and state needs within Islamic as well as within Ottoman Christian and Jewish communities; and, finally, their longevity –not only of the institution itself but also of the abundant individual wakfs (although, of course, many also disappeared) ...”⁷ In the case of the Foundation of Hafız Ahmet Ağa in Rhodes, this *longevity* extends beyond the Ottoman period, as the foundation continues to operate today on the island of Rhodes.

In this paper, I examine the functioning of the Foundation of Hafız Ahmet Ağa during the final years of the Ottoman Empire, just prior to the Italian occupation of the Dodecanese (1912–1943). This study contributes to the field of comparative Mediterranean history, an approach that demands working across multiple languages, scales, disciplines, and sources. It requires the blending of micro- and macro-historical methods—being, as it has been aptly put, both “a fox and a hedgehog, a parachutist and a truffle hunter.”⁸

More particularly, this study examines two income and expense registers from the foundation of Hafız Ahmet Ağa of Rhodes, dated 1903 and 1908, respectively, in Ottoman Turkish.

The first source is an income and expense register (*varidat ve masarifat defteri*) covering the five-year period from March 1898 to February 1903 CE (corresponding to Muharrem 1316 to Zilhicce 1320 in the Hijri calendar, and to March 1314 to February 1318 in the Rumi, the Ottoman fiscal calendar).⁹ The register was submitted to the Ministry of the Foundations of the Holy Cities (*Haremeyn-i Muhteremeyn Nezareti*) by Yegâne, the granddaughter of Ahmed Fethi Paşa and administrator (*mütevelliye*) of the foundation, who sealed the document on the first folio on 14 August 1903 CE (19 Cemaziyelevvel 1321 Hijri, equivalent to 1 Ağustos 1319 Rumi).

Signature and seal of Yegâne, issued on the Hijri year (1)307 (corresponding to 1889/1890), when she probably took over the administration of the Foundation.

7 Randi Deguilhem, *The Encyclopedia of Islam, New Edition*, Vol. XI, Leiden, Brill, 2002, p. 88.

8 Hussein Fancy, Provincializing the Mediterranean. In: Paul Thomas Chamberlin, Kaysha Corinealdi, Cindy Ewing, Hussein Fancy, Arunabh Ghosh, Rebecca Herman, Raevin Jimenez, Maria John, Laleh Khalili, Julia Stephens, Erik R. Scott, Quinn Slobodian, On Transnational and International History, *The American Historical Review*, Volume 128, Issue 1, March 2023, Pages 255–332, <https://doi.org/10.1093/ahr/rhad138>

9 The register, kindly provided to me for study by Tarık Tüten, the administrator of the Foundation and good friend, is located in the Ottoman Archive of the State Archives of the Turkish Presidency of the Republic (T.C. Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi), with the call number Ev(kaf) D(efteri) 37052. It consists of 12 folios, 26 x 38 cm. The register was not bound.

According to the information I have from the foundation’s administrator, Tarık Tüten, Saliha Yegâne Hanım was the sister of Emine Güzide Hanım (1851–1909), daughter of Rodosizade Ahmet Fethi Paşa (1801–1858) and Ayşe Şemsinur Hanım (1810–1881). Ahmet Fethi Paşa was the son of the foundation’s founder, Rikâbdar-ı Şehriyari Rodosi Ahmet Ağa (d. 1801), and Saliha Hanım (d. 1855). Ahmed Fethi Paşa became the *mütevelli* of the Vakıf in 1839. After the death of Ahmed Fethi Paşa in 1858, following a period where a relative named Ali Rıza Paşa had run the foundation, his son Mahmud Celaleddin took over in 1863 and after Mahmud Celaleddin, his sister Saliha Yegâne became the Administrator.¹⁰

The second source is a register detailing income and expenses for the year 1907 CE (corresponding to March through the end of February 1323 in the Rumi calendar).¹¹ This register was submitted to Yegâne on 15 March 1324 Rumi (equivalent to 15/28 March 1908 CE) by her representative in Rhodes, Ahmed Eşref Edhem.

According to Yegâne’s statement in the 1903 register, the foundation under her administration collected revenues from Constantinople, Rhodes, and Smyrna in order to pay the wages of the prayer leader (*imam*), the *müezzin*, and other personnel serving at the foundation’s holy mosque in Üsküdar, located at the Karacaahmed Cemetery, as well as for the maintenance of its fountain, built originally by Hafız Ahmet Ağa, and other dependencies. In the 1907 register, an attached document dated 13/26 June 1908 indicates that the foundation was paying the salaries of the *imam* and preacher (*imam ü hatip*), Şeyh Hafız İsmail, serving at the Hafız Ahmed’s Karacaahmed Mosque in Üsküdar, along with those of the *müezzin*, the *duaguy* (prayer reciter), and the official responsible for the water supply (*suyolcu*).

During the five-year period from 1898 to 1902, the foundation’s total revenues amounted to 49,196 *kuruş* from properties in Istanbul, Izmir, and Kuşadası, and 67,141 *kuruş* from properties in Rhodes, yielding a combined income of 116,337 *kuruş*. Against this, the foundation paid 59,512 *kuruş* in wages for personnel in Istanbul and 50,541 *kuruş* for personnel in Rhodes, totaling 110,053 *kuruş*. However, there was a deficit of 10,326 *kuruş* in the Istanbul account, which had to be added to the foundation’s existing debt of 11,243 *kuruş*. Additionally, in previous years, the foundation had incurred a substantial expenditure of 56,553 *kuruş* for the renovation of ruined shops and workshops in Rhodes, for repairs to the clock tower and its mechanism, and for restoration work on the Karacaahmed mosque and other foundation buildings damaged, possibly, by the 1894 Istanbul earthquake. Altogether, these expenses brought the foundation’s total debt to 78,126 *kuruş*. Yegâne proposed to cover this amount from the foundation’s available capital (*vakf-ı mezburîin vukubulan muaccelatından*).

In 1907, the foundation collected an annual income of 14,587 *kuruş* and 20 *para* from its properties in Rhodes, while its expenditures amounted to 9,540 *kuruş* and 15 *para*. The resulting surplus of 5,042 *kuruş* and 5 *para* was remitted to the administrator in Istanbul.

To give readers a sense of the value of the *kuruş* at the time, we may note that an unskilled construction worker earned approximately 200 *kuruş* per month in 1900, while a skilled worker earned more than twice as much—around 500 *kuruş*. In 1833, an *okka* of bread cost half a *kuruş*; in 1863, an *okka* of olive oil was priced at approximately 8 to 9 *kuruş*; and in 1857, an *okka* of coffee

10 For Ahmet Fethi Paşa and especially for the founder, Hafız Ahmet Ağa, see the studies by Efthimios Machairas and Ibrahim Akkurt in this volume. Saliha Yegâne should not be confused with the daughter of Emine Güzide, also Saliha Yegâne, who died relatively young at the age of 49 (1887–1936).

11 Ev(kaf) D(efteri) 30754, again kindly provided to me for study by Tarık Tüten.

cost between 11 and 12 *kuruş*.¹² A mid- to lower-tier house in Istanbul, according to newspaper advertisements from 1841 to 1866, was valued between 20,000 and 50,000 *kuruş*.¹³

According to the detailed balance sheets attached to the register for the five-year period 1898–1902, submitted to Yegâne by her legal representative Mehmet Nuri—who also served as a teacher at the Foundation’s junior high school in Rhodes—the foundation derived income from rents collected on the following properties:

- **Foundation properties in the port area of Rhodes** (*İskele*), situated in the commercial hub of the town: These six properties constituted the largest source of revenue for the Foundation in Rhodes, yielding a total annual income of 7,740 *kuruş* in 1898–1900, 7,048 *kuruş* in 1901, and 6,065 *kuruş* in 1902. These included:
 - o **The Guardhouse of the Gendarmerie** (*Jandarma Karavulhanesi*), rented for 1,400 *kuruş* annually in 1898, 1,440 *kuruş* from 1899 to 1901, and 1,080 *kuruş* in 1902. This property provided the Foundation with a stable income directly from the Ottoman state budget and, symbolically, linked the Foundation to the security apparatus of the empire in Rhodes.
 - o **The Ottoman Post Office** (*Osmanlı Postahanesi*), which initially occupied two adjacent properties: one larger, rented at 100 *kuruş* per month, and one smaller, at 50 *kuruş* per month, for a total annual income of 1,800 *kuruş* in 1898–1900. In 1901, the Post Office relocated, and the properties were subsequently leased as a *kahvehane* (coffeehouse). By 1902, only the larger of the two shops remained in use as the coffeehouse. It may be assumed that this establishment was one of the centers of social life in the port of Rhodes during the fin-de-siècle years.
 - o **The Austrian Agency** (*Nemse Acentesi*), which generated 1,500 *kuruş* annually in 1898–1900 (monthly rent: 125 *kuruş*) and 1,058 *kuruş* in 1901. In 1902, the building was rented to serve as a branch of the **Ottoman Post Office** (*Osmanlı Posta Şubesi*) for 11 months. It is noteworthy that the Ottoman postal service was also used to transfer surplus income from the Rhodes-based foundation to Yegâne Hanım in Istanbul.
 - o **The Old Customs House** (*Kadim* or *Eski Gümrük*), used during this period as an inn (*han*), brought in a consistent annual income of 2,400 *kuruş* (monthly rent: 200 *kuruş*). It was leased to İbrahim Ağa of Crete in 1898–1899 and to Mehmet Ağa from 1900 to 1902. Based on the records, which mention glass vitrines (*camlar*), it may be inferred that this was one of the main accommodations for visitors in the port.¹⁴
 - o **The Old Port Authority Building** (*Eski Liman Dairesi*), a smaller structure used as the Police Headquarters (*Polis İdaresi*) during these years, was rented for 50 *kuruş* per month. As in the case of the Gendarmerie building, this association once again linked the Foundation to the Ottoman state’s security presence in Rhodes.

These properties were architectural landmarks in the port area of Rhodes and would have made the Foundation of Hafız Ahmet Ağa highly visible to all visitors arriving in this major Eastern Mediterranean port.¹⁵

12 For these specific examples, and for prices and wages in general, see in detail Şevket Pamuk, *Istanbul ve Diğer Kentlerde 500 Yıllık Fiyatlar ve Ücretler, 1469-1914*, Ankara, 2000.

13 Dürnev Atılğan Yağan – Göksun Akyürek, “Housing and Real Estate Market in Mid-Nineteenth Century Istanbul through newspaper advertisements”, in Hacer Kılınçarslan, Ömer Faruk Can, Burhan Çağlar (eds), *Living in the Ottoman lands: Identities, administration and warfare*, Istanbul 2021, pp. 173-186.

14 The Custom House is shown in the Port of Rhodes, outside the Gate of St Katherine, in the map of 1881 by Billioti and Cottret (I have consulted the map on www.oldmapsonline.org). See also the study by Katerina Manousou-Ntella in this volume.

15 See Cihan Özgün, “Society and Economy on the Island of Rhodes in Western Travel Journals in the 19th

By 1907–08, however, only five buildings are mentioned in the register, all described as being “in the vicinity of the Old Customs House” (*Eski Gümrük Dairesiyle ittisalında*), generating a total of 6,794 *kuruş* and 10 *para* in annual income for the Foundation.

- **Foundation properties located below or opposite the Imperial Barracks** (*Kışla-ı Hümayun*): This group comprised six properties, which generated an annual income of 3,280 *kuruş* from 1898 to 1901, and 3,040 *kuruş* in 1902.
 - o The first property listed in the register was leased to the Municipality of Rhodes (*Rodos Belediye Dairesi*) in 1898 for a monthly rent of 40 *kuruş*. From 1899 to 1901, it was rented as a shop to the merchant Panagis. In 1902, Panagis retained the shop for only six months.
 - o The second property was leased to Zenbilli Hacı Mehmet Ağa as a shop, with a stable annual rent of 500 *kuruş* throughout the period 1898–1902.
 - o Two other properties were rented as shops to an individual named Balyoz—possibly a rendering of the Greek surname *Palios*—and his associate, yielding 1,000 *kuruş* annually between 1898 and 1902.
 - o Another shop was rented to the master carpenter Vasileios (*Dülger Vasıl Usta*) during the same period, with an annual rent of 500 *kuruş*.
 - o Finally, one property was rented to the merchant Thomas and his associate from 1899 to 1902, at an annual rate of 800 *kuruş*.

In the 1907–08 register, these six properties are described as being “down from the Barracks of the Imperial Troops” (*Asâkir-i Şâhâne Kışlası altında*), and they brought in a combined income of 3,132 *kuruş*.

Taken together, this evidence strongly suggests that the Foundation held a strategically advantageous position within the commercial center of Rhodes, deriving steady revenue from local merchants operating in the heart of the town’s market district.¹⁶

Foundation shops located in the Bastion of Saint George (*Subya Tabyası*): In 1898, five properties in this area, near the Hafız Ahmet Ağa Library, generated an annual income of 1,633 *kuruş* for the Foundation, followed by 1,500 *kuruş* in 1899–1900, 1,740 *kuruş* in 1901, and 1,980 *kuruş* in 1902.

- o Three of these properties were rented to the Municipality of Rhodes, consistently providing 1,500 *kuruş* annually from 1898 to 1902.
- o One property was rented in 1898 for four months to the merchant Sor Yani, generating 133 *kuruş*. It remained vacant during 1899–1900 but was rented again in 1901 for six months to the merchant Ömer Efendi at a monthly rate of 40 *kuruş*, and for the entire year in 1902.
- o Two shops remained vacant throughout the entire period from 1898 to 1902.

The strategic leasing of half of these properties to the Municipality of Rhodes reflects the Foundation’s effort to ensure a stable and institutional source of income.

In the 1907–08 register, six properties are recorded in the Bastion of Saint George (*Subya Tabyasına*), of which five were leased (one remaining vacant), yielding a total income of 2,544 *kuruş* and 20 *para*.

Century”, *Tarih İncemeleri Dergisi* 3/1 (2019) 197-227.

16 For the trade of Rhodes during this exact period, see Elif Yeneroğlu Kutbay, “Economic and Commercial Conditions of the Island of Rhodes at the Beginning of 20th century according to the Reports of Sir Alfred Biliotti”, *Çağdaş Türkiye Tarihi Araştırmaları Dergisi/Journal of Modern Turkish History Studies* 14/29 (2024) 39-56.

- **The Foundation’s newly built two-story shops in front of the Old Slaughterhouse (*Atık Kassaphane*) of Rhodes:** Comprising four shops in total, these properties were marked as newly constructed in the first three balance sheets (1898–1900), though this designation was omitted from subsequent registers after 1901. They generated a fluctuating annual income: 810 *kuruş* in 1898, 1,675 in 1899, 1,220 in 1900, 575 in 1901, and 1,155 in 1902.
 - o The first two-story shop was rented in 1898 for five months to Kâmil Efendi, son of Mahmut Efendi, at a monthly rate (*şehriye*) of 50 *kuruş*. Kâmil continued to rent the shop for the full years 1899 and 1900. In 1901, he rented it for only four and a half months; the remaining eight months of that year saw the property stand vacant. In 1902, a new tenant, Mustafa Efendi, appeared.
 - o The second shop had both floors leased separately at a rate of 30 *kuruş* per floor. In 1900, the lower floor was rented for three months to a Jewish tenant named Çakar (possibly Zachary), presumably from the Jewish community of Rhodes, while the upper floor was rented for four months to Konstantinos, likely identical with the cook mentioned below. It is unclear whether these two rentals overlapped in time.
 - o The third shop was initially rented in 1898 to Anastasios the carpenter (*Dülger Anastas*), though the rent was never collected for reasons not specified in the records. In 1900, both floors were rented to Konstantinos the Cook (*Aşçı Konstantin*), with the lower and upper floors leased for three and four months, respectively. In 1901, Konstantinos paid 80 *kuruş* in rent for two months (including the basement of the fourth shop), but defaulted on the remaining ten months. A court ruling was issued in favor of the Foundation. In 1902, he paid for five months but again failed to pay for the remaining seven months.
 - o The fourth shop was rented in 1898 for four months to “the Jews from Smyrna” (*İzmirli Yahudiler*), at a monthly rate of 50 *kuruş*, and for the full year in 1899. These tenants were likely merchants temporarily residing in Rhodes for trade. In 1900, the shop was leased to Konstantinos the Cook, who rented the basement and upper floor for four months each. It is tempting to assume that Konstantinos was operating a restaurant in these premises, which were conveniently located in front of the Old Slaughterhouse.

These newly constructed two-story shops reflect the Foundation’s commitment to investing in urban infrastructure in Rhodes. According to annotations in the register, the shops were equipped with display windows (*camekân*), further indicating their intended commercial use.

In the 1907–08 register, these four shops appear to have been consolidated with a plot belonging to the “Old Slaughterhouse” (*Kassaplık arsası*), generating a total annual rent of 2,127 *kuruş* and 20 *para*.

Today (2025), according to information provided by Tarik Tüten, the Foundation has five shops in Old Town of Rhodes, on Apellou Street, seven shops in Kapodistriou Street, and five shops adjacent to the library, on the corner of Orfeos Street. The latter might be identified probably with the aforementioned five shops located “in the Bastion of St George”.

Salaries and Institutional Expenditures of the Foundation in Rhodes (1898–1908)

Between 1898 and 1902, the Foundation paid regular salaries to several key personnel in Rhodes. Foremost among them was the *first in order teacher* (*müallim-i evvel*) at the Foundation’s Junior High School (*Rüşdiye Mektebi*), established in 1853 by Fethi Ahmet Paşa. In 1898, this position was held by Mehmet Nuri Efendi, who received a monthly salary of 500 *kuruş* (totaling 6,000 *kuruş* annually). The position of the *second in order teacher* remained vacant during this period. In addition to his teaching duties, Mehmet Nuri Efendi served as the Foundation’s legal representative in Rhodes, and it was in this capacity that he signed and sealed the financial records.

Other salaried employees in Rhodes included:

- **Ali Nureddin**, custodian of the Timekeeper’s House (*Muvakkithane*) and the Great Clock Tower (*Kebir Saat Kulesi*), who received an annual wage of 1,440 *kuruş*.
 - **Şeyh Abdullah Efendi**, librarian of the Hafız Ahmet Library (*hafız-ı kütüp*), earning 780 *kuruş* annually.
- By 1908, as recorded in the register dated 15/28 March 1908, there had been changes in personnel. The accounts were now signed and sealed by the new representative of the administrator Yegâne Hanım, **Ahmet Eşref Edhem**, and the following officials:
- **Şeyh Abdullah Efendi**, now designated as the *first librarian* (*hafız-ı kütüp-i evvel*) of the Library, though with a reduced annual income of 540 *kuruş*.
 - **Abdullah Efendi**, appointed as *second librarian* (*hafız-ı kütüp-i sani*) and *teacher* (*müderris*), most likely at the Junior High School, with a salary of 240 *kuruş*.
 - **Ali Nureddin**, who continued in his role at the Timekeeper’s House and Clock Tower, still earning 1,440 *kuruş* annually.
 - **Şerif Mehmet Efendi**, the Foundation’s guardian and doorkeeper (*bekçi ve kapıcı*), receiving 360 *kuruş* annually.

In addition to these salaries, the Foundation regularly funded maintenance and repair works for its educational and cultural institutions—including the school, the library, the clock tower and its mechanism—as well as its commercial real estate holdings (see details below, in the transliterated registers). For instance, in 1899, the Clock Tower suffered damage from a lightning strike (*saika*), prompting repairs that cost 411 *kuruş*.

The Foundation was also responsible for paying property taxes, which amounted to between 615 and 651 *kuruş* annually from 1898 to 1903, and 414 *kuruş* 30 *para* in 1907–1908. Moreover, in accordance with the founder Hafız Ahmet Ağa’s wishes, the Foundation sponsored the ritual slaughter of two sheep (*kurban*) in the Library during the Feast of Sacrifice (*‘İd-i Adha*) each year. In 1901, a special order issued by the Administrator Yegâne Hanım authorized a payment of 200 *kuruş* from the Foundation’s income as alms (*sadaka*) to the poor and blind Hâfız Osman Efendi.

In conclusion, between 1898 and 1908, the Foundation of Hafız Ahmet Ağa, operating under the capable administration of Saliha Yegâne Hanım, played a vital cultural and philanthropic role in both Istanbul and Rhodes. In particular, the Foundation’s activities on the island of Rhodes proved to be a significant source of supplementary income, which was redirected to support its commitments in Istanbul.

Editor’s note:

Exhibits in the following pages are:

The income and expense register covering March 1898 to February 1903, Ottoman Archive of the State Archives of the Turkish Presidency of the Republic, Evkaf Defteri 37052.

The income and expense register covering March 1907 to February 1908, Ottoman Archive of the State Archives of the Turkish Presidency of the Republic, Evkaf Defteri 30754.

The transliterations of Defter 37052 and Defter 30754 into Turkish by Dr. Elias Kolovos.

[illegible]

مبلغ	شرح	تاریخ
۵۰۰	مبلغ نقدی که از طرف...	...
۲۰۰	...	...
۱۰۰	...	...
۲۰۰	...	...
۶۰۰	...	...
۵۰۰	...	...
۱۰۰۰	...	...
۵۰۰	...	...
۸۰۰	...	...
۱۶۰۰	...	...
۱۸۰۰	...	...
۱۵۰۰	...	...
۲۶۰۰	...	...
۵۰۰	...	...
۱۵۰۰	...	...
۱۲۲	...	...
...	...	...
۱۴۴۴	...	...

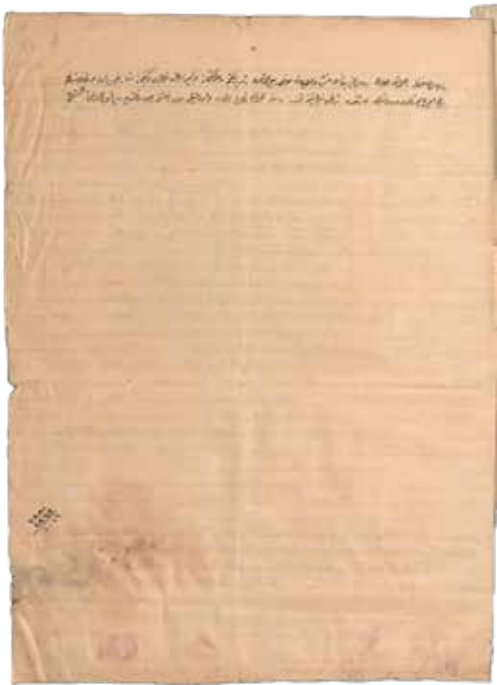
[illegible]

[illegible][illegible][illegible][illegible][illegible][illegible][illegible]

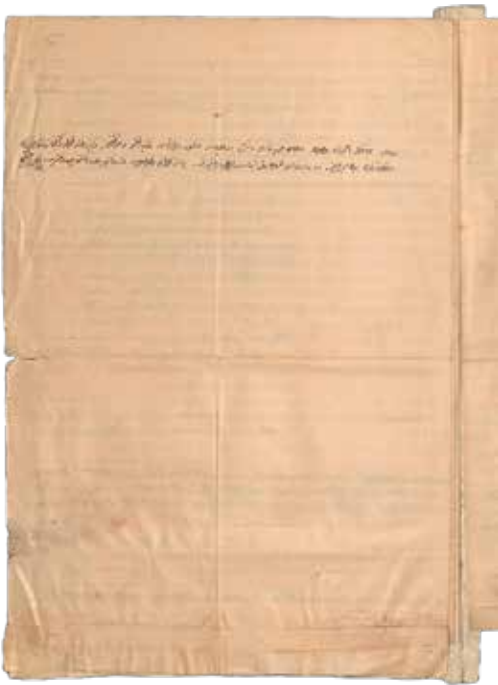
Folio 8

[illegible]

[illegible]

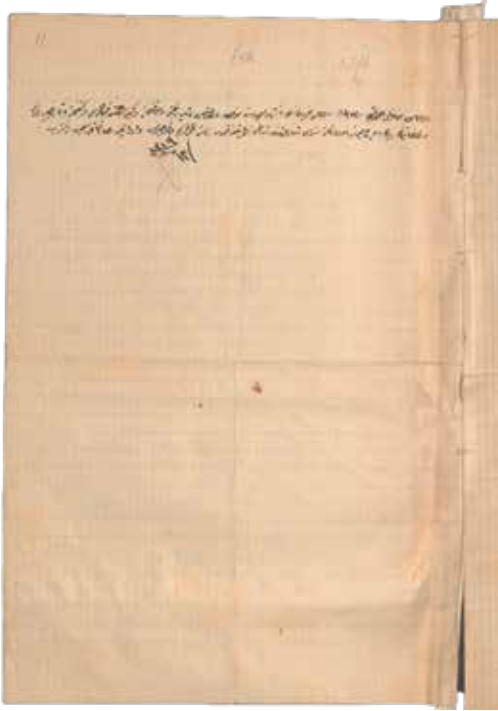
Folio 3

Folio 5

Folio 9

Folio 11

Transliteration into Modern Turkish

Evkaf Defteri 37052

12 Folios (starts with Folio 2, Folio 7 is non-existent)

[Folio 2] Haremeyn-i Muhteremeyn Nezaretine mulhak evkafından Rodosi Hafız Ahmet Ağa'nın Üsküdar'da Karaca Ahmed Sultan'da Cami-i Şerifi ve çeşme-i latifi ve hayrat-i sairede ihyasına muvafık oldukları şerifelerinin bin üç yüz on altı senesi Muharreminden bin üç yüz yigirmi Zilhiccesi nihayetine kadar ya'ni bin üç yüz on dört senesi Martından bin üç yüz on sekiz senesi Şubat nihayetine kadar beş sene zarfında vukubulan varidat ve masarifatını mübeyyin defteridir.

Varidat	
24.200	Aydın Vilayeti dahilinde Kuşadası'ndaki dalyanda üç hisse itibarıyla iki hisse icarı
12.500	İzmir'deki musakkafatının ucüratı (sene: 5)
900	Sultan Selim vakfından mukataa-ı zemin (sene: 5)
1.200	Pendik'teki bostan icaresi (senevi: 400; iki sene hali olduğu)
<u>11.496</u>	Rodos'taki musakkafatının üç yüz on altı ve on yedi ve on sekiz seneleri fazla-ı varidatı olup beş kıt'a defterde muharrer işbu mebalîğ dört defada [...]
49.196	

Umum-i varidat	
49.196	Dersaadet'te vukubulan varidat
67.141	Rodos'taki musakkafatın beş kıt'a defterde muharrer varidatı*
<u>10.326</u>	Masarif kısmında görülen duyun-i vakf olup umum-i masarîfla tevazun hasıl olmak için marifeten zamm olunan
126.663	

*Kuruş	Sene
13.323	1314
14.195	(13)15
13.740	(13)16
12.643	(13)17
<u>13.240</u>	(13)18
67.141	

Umum-i masarîf	
59.522	Dersaadet'te vukubulan masarîfat
50.541	Rodos'taki musakkafatın beş kıt'a defterde muharrer masarîfatı*
<u>5.204</u>	Üç yüz on üç senesinden mürur duyunatı
<u>11.396</u>	Fazla varidat olup dört defada ahz edilen
126.663	

*Kuruş	Sene
--------	------

10.207 para 20	1314
9.958 para 30	(13)15
8.883 para 30	(13)16
10.073	(13)17
10.208	(13)18
50.541	

Beyanı: vakf-ı şerif-i mezburün duyunat-ı şerife ve lahıkası	
11.243	Muhasebe-i şerifeden mürur duyun-ı vakf
56.553	Rodos'ta münhedim olup müceddeden yaptırılan mağaza ve dekâkin ile saatkulesi ve müceddeden konulan saat pahası ve hareket-i arzta münhedim olan Karaca Ahmet ve sair hayrat-ı şerifenin tamir ve termimatına sarf olunup bundan evvel kadim kılınan muhasebede kabul olunmayan duyun-ı vakf olup matlub-ı mütevellîye bulunup
10.326	Üç yüz on dört senesinden üç yüz on sekiz senesine kadar beş senelik hesaptan duyun-i vakf
78.126	Mecmu-yı duyun-ı vakf

[...] defter-i natıka olduğu üzere mütevellîyesi bulunduğum Rodos Hafız Ahmet Ağa'nın gerek Dersaadet ve gerek Rodos ve İzmir'de ihyasına muvafık olanları evkaf-ı şerifelerinin işbu bin üç yüz on altı senesi Muharreminden bin üç yüz yirmi Zilhiccesi nihayetine kadar ya'ni bin üç yüz on dört senesi Martından [bin üç] yüz sekiz senesi Şubatı gayesine kadar beş sene zarfında vukubulan varidatı kırk dokuz bin yüz doksan altı kuruşa balığ olup bundan ber muceb-i şer-i vâkif Cami-i Şerif'in imam ve müezzin efendiler ve sair vezaif tamamen tediye ve ifa olunup yekûn-i masarif elli dokuz bin beş yüz yirmi iki kuruşa [...] varidat-ı masarifattan ledettenzil on bin üç yüz yirmi altı kuruşunu vakf-ı mezburün duyunu zuhur etmiştir ve muhasebe-i şerifeden mürur duyunata ilave olundukta mecmu-yı duyun-ı vakf yetmiş sekiz bin yüz yirmi altı kuruşa reside olmuş ve Rodos'taki musakkafatın umur ve muamellatını [...] gönderilen merbutan takdim kılınan beş kıt'a defter mutalaalarından müsteban olacağı üzere idraca olan vakf-ı akardan sene besene tahsil olunan mebalîğ ile keza imam ve müezzin efendiler vazifeleri ve emlâk vergileri tamamen tesviye olunup varidatı masarifinden tekabiül [...] [vakf]-ı şerif-i mezburün duyunat-ı {duyunat} şerife ve lahıkası olan mezkur yetmiş sekiz bin yüz yirmi altı kuruşun vakf-ı mezburün vukubulan muaccelatından tesviye ve ifa buyurulması tevaffuk-ı ray-ı âli-i nazaretpenahileridir ol bapta emr ü ferman hazret-i minlehülemrindir. Fi 19 Cemaziyülevvel sene 1321 ve fi 1 Ağustos sene (1)319 [=14.8.1903].

Mütevellîye-i vakf-ı şerif-i mezbur

Ahmet Fethi Paşa kerimesi

(mühür:) Yegâne (1)307 [=1889/90]

[Folio 3] Rodos Hafız Ahmet Ağa merhumun Rodos ceziresinde inşa ve ihyasına muvafık buyuruldukları Rüşdiye Mektebi ve Muvakkıthane ve Kebir Saat Kulesi ve Kütüphane asar-ı hayriyeleri musakkafatının bin üç yüz on dört senesi Martından Şubatı nihayetine kadar bir sene zarfında vukubulan varidatıyla masarifatını mübeyyin defteridir; fi 25 Haziran sene (1)315 [=7.7.1899]

[Folio 4] 1314 [=1898]

Nev-i varidat	Mülahazat	Kuruş	Para	Kuruş	Para
Atık Kassaphane pişgâhında müceddeden inşa edilen fevkani ve tahtani bir aded mağaza	mah: 5 icarede; 7 hali Mahmud Efendi mahdumu Kâmil Efendi taht-ı isticarındadır	250			
Atık Kassaphane pişgâhında müceddeden inşa edilen diğer bir aded mağaza icare-i seneviyesi	fevkani kısmı halidir	360			
Atık Kassaphane pişgâhında müceddeden inşa edilen diğer bir mağazanın icare-i seneviyesi	işbu mağazanın icare-i senevisi olan 360 kuruş Dülger Anastas üzerinde olup henüz tahsil edilememiş ve tahsilinde tahsil edildiği sene defterinin varidat kısmına derci tebi'i bulunmuştur	---			
Atık Kassaphane pişgâhında müceddeden inşa edilen diğer bir aded mağazanın icaresi	mah: 4; sekiz mah hali İzmirli Yahudiler üzerinde	200			
Kışla-ı Hümayun tahtında kâin bir aded mağazanın icare-i seneviyesi	Rodos Beledi Dairesi üzerinde	480			
Kışla-ı Hümayun tahtında kâin diğer bir aded mağazanın icare-i seneviyesi	Zenbilli Hacı Mehmet Ağa üzerinde	500			
Kışla-ı Hümayun tahtında kâin diğer iki aded mağazanın icare-i seneviyesi	Balyoz ve şeriki üzerlerinde	1.000			
Kışla-ı Hümayun tahtında kâin diğer bir aded mağazanın icare-i seneviyesi	Dülger Vasıl Usta üzerinde	500			
Kışla-ı Hümayun karşısında bir aded mağazanın icare-i seneviyesi		800			
İskele civarında Jandarma Karavulhanesi ittihaz olunan mahallin icare-i seneviyesi		1.400			
İskele civarında Osmanlı Postahanesi ittihaz edilen sagir ve kebir iki mağazanın icare-i seneviyeleri	büyük mağazanın şehriyesi: 100; küçük mağazanın şehriyesi: 50	1.800			
İskele civarında Nemse Acentesi ittihaz edilen mahalin icare-i seneviyesi	şehriyesi: 125	1.500			
İskele civarında Kadim Gümrük mahalli olup şimdi Han ittihaz edilen mahallin icare-i seneviyesi	şehriyesi: 200; Giritli İbrahim Ağa üzerinde	2.400			
İskele civarında Eski Liman Dairesi olup şimdi Polis İdaresi ittihaz edilen mahallin icaresi	mah: 10; iki mah hali; şehriyesi: 50	500			
Subya Tabyasında kâin üç aded mağazanın icare-i seneviyeleri	Beledi Dairesi üzerinde; şehriyenin seneviyeleri: 500	1.500			
Subya Tabyasında kâin bir aded mağazanın icaresi	mah: 4 sekiz ay hali; tüccardan Sor Yani üzerinde	133			
Subya Tabyasında kâin diğer iki aded mağaza	İşbu iki mağazaya talip zuhur etmemekle hali kalmıştır	---			
Bin üç yüz on dört senesi Martından Şubatı nihayetine kadar bir sene zarfında varidat yekûnu		13.323		13.323	

1314 [=1898]

Nev-i masarifat	Mülahazat	Masarifat-ı müteferrika		Maaşat		Yekûn	
		Kuruş	Para	Kuruş	Para	Kuruş	Para
Müallim-i evvel faziletli Mehmet Nuri Efendi'nin maaş-ı senevisi	şehriyesi: 500			6.000			
Müallim-i sani ve bevvab maaş-ı seneviyeleri	muhallâ idiği			---			
Muvakkıthane ve Kebir Saat Kulesi memurlarının maaş-ı senevileri	şehriyesi: 120			1.440			
Hafız-ı Kütüp faziletli Şeyh Abdullah Efendinin maaş-ı senevisi	65			780			
Vakf musakkafatının bir senelik vergiler ecriyesi		615					
Muvakkıthanenin bir senelik masarif-i müteferrikası		115					
Eski Kassaphane önündeki mücedded mağazalarla Mektep ve Kütüphanenin ve sair ve bîlcümle musakkafatının sakıflarına ferş olunan giran toprağı esmanî ve üstadiyesi ve hamaliyesi		210	30				
Atık Gümrük ve Eski Liman Odası mahalleriyle Osmanlı ve Nemse Postahaneleri ve Jandarma Karavulhanesi ittihaz olunan mahallere vukubulan masarifat-i tamiriye ve termimiye ve muteferrika		466					
Eski Kassaphane önündeki mücedded mağazalardan birinin dahiline yapılan camekânın cam ve çerçeve ve kapıları dahı		250					
Eski Kassaphane önündeki mücedded dört mağazanın kapılarının boyasına sarf olunan		102					
Eski Kassaphane önündeki mağazalardan ikisinin arka pencerelerinin kapatılması ve tamir ve termimlerine sarf olunan		82					
Büyük Saat Kulesinin tepesinin ve Çan Kulenin tamir ve boyalanması için sarf olunan		39					
şart-ı vâkif vechiyle îd-i adhada Kütüphanede zebh olunan iki aded kurban esmanî		107	20				

Bin üç yüz on dört senesi Martından Şubatı nihayetine kadar bir senelik mesarifat-ı umumiye yekûnu		1.987	10	8.220		10.207	10
Bin üç yüz on dört senesi masarif-i umumiyesi yekûnu						10.207	10
Duyun-i vakf olup (1)313 senesi defterinde mukayyed olduğu cihetle sene-i atiye varidatından tesviye olunmak üzere devr olunan						5.204	7
Yekûn						15.411	17
Üç yüz on dört senesi varidat yekûnu						13.323	
Bakiye-i duyun-ı vakf olup üç yüz on beş senesi varidatından tesviye olunacaktır						2.088	17

Rodos Hafız Ahmet Ağa merhumün Rodos ceziresinde inşa ve ihyasına muvafık buyuruldukları Rüşdiye Mektebi ve Muvakkıthane ve Kebir Saat Kulesi ve Kütüphane asar-ı hayriyeleri musakkafatının bin üç yüz on dört senesi Martı iptidasından Şubatı nihayetine değin marifet-i acizanemle idare olunarak sene-i merkume zarfında vukubulan varidat yekûn-i umumisi on üç bin üç yüz yirmi kuruşa ve maaşat ve masarifat-i saire yekûn-i umumisi dahi on bin iki yüz yedi kuruş on paraya reside olmuş ve duyun-i vakf olup üç yüz on üç senesi defterinde mukayyed olduğu vechle sene-i atiye varidatından tesviye olunmak üzere devr edilmiş olan beş bin iki yüz dört kuruş yedi para dahi işbu sene masarifat yekûnuna zamm olup masarifat yekûn-i umumisi on beş bin dört yüz on bir kuruş on yedi paraya balığ olmuş ve bundan bu sene varidat yekûnu olan mezkur on üç bin üç yüz yirmi üç kuruş bittenzil üç yüz on beş senesi varidatından tesviye olunmak üzere vakfın iki bin seksen sekiz kuruş on yedi para deyni kalmış olduğunu mübeyyin işbu defter bittanzim tahtim kılınmıştır.

Vakf-ı mezburlere vekil-i müseccelüşşer'isi (mühür:) Mehmed Nuri

Balada defterde muharrer olduğu vechle üç yüz on dört senesi zarfında işlemiş olan maaşlarımızı vakf-ı şerif mütevelliyesinin vekil-i müseccelüşşer'isi faziletli Mehmed Nuri Efendi marifetiyle canib-i vakftan tamamen aldığımızı işbu mahale şerh eyleriz

Muallim-i Evvel (mühür:) Mehmed Nuri

Hafız-ı Kütüb (mühür:) Abdullah

Muvakkıthane ve Kebir Saat Kulesi Memuru: Ali Nureddin

[Folio 5] Rodos Hafız Ahmet Ağa merhumun Rodos ceziresinde inşa ve ihyasına muvafık buyuruldukları Rüşdiye Mektebi ve Muvakkıthane ve Kebir Saat Kulesi ve Kütüphane asar-ı hayriyeleri musakkafatının bin üç yüz on dört senesi Martından Şubatı nihayetine kadar bir sene zarfında vukubulan varidatıyla masarifatını mübeyyin defteridir; fi 8 Haziran sene (1)316 [=21.5.1900]

[Folio 6] 1315 [=1899]

<i>Nev-i varidat</i>	<i>Mülahazat</i>	<i>Kuruş</i>	<i>Para</i>	<i>Kuruş</i>	<i>Para</i>
Atık Kassaphane pişgâhında mücedde- den inşa edilen fevkani ve tahtani bir aded mağazanın icaresi	mah: 12; Mahmut Efendi mahdumu Kâmil Efendi üzerinde	600			
Atık Kassaphane pişgâhında müced- deden inşa edilen inşa edilen fevkani ve tahtani diğer bir aded mağazanın icaresi	tahtani kısmı: 6 (mah) fevkani kısmı: 6 (mah) bu dahi üzerinde	300			
Atık Kassaphane pişgâhında mücedde- den inşa edilen fevkani ve tahtani diğer bir mağazanın icaresi	fevkani kısmı: 7 (mah) tahtani kısmı: halidir	175			
Atık Kassaphane pişgâhında mücedde- den inşa edilen fevkani ve tahtani diğer bir aded mağazanın icaresi	tahtani ve fevkani kısmıdır: 12 (mah); İzmirli Yahudi üzerinde	600			
Kışla-ı Hümayun tahtında kâin bir aded mağazanın icare-i seneviyesi	12 (mah); tüccardan Panayi üzerinde	480			
Kışla-ı Hümayun tahtında kâin diğer bir aded mağazanın icare-i seneviyesi	12 (mah): tüccardan Zenbilli Hacı Mehmet Ağa üzerinde	500			
Kışla-ı Hümayun tahtında kâin diğer iki aded mağazanın icare-i seneviyesi	12 (mah): tüccardan Balıoz ve şeriki üzerle- rinde	1.000			
Kışla-ı Hümayun tahtında kâin diğer bir aded mağazanın icare-i seneviyesi	12 (mah): Dülger Vasıl Usta üzerinde	500			
Kışla-ı Hümayun karşısında bir aded mağazanın icare-i seneviyesi	12 (mah): tüccardan Toma ve şeriki üzer- lerinde	800			
İskele civarında Jandarma Karavulhanesi ittihaz olunan mahallin icare-i seneviyesi		1.440			
Osmanlı Postahanesi ittihaz olunan sagır ve kebir iki mağazanın icare-i seneviyeleri	kebirin şehriyesi: 100; sagırın şehriyesi: 50	1.800			
Nemse Acentesi ittihaz olunan mahalin icare-i seneviyesi	[şehriyesi:] 125	1.500			
Kadim Gümrük mahalli olup şimdi Han ittihaz olunan mahallin icare-i seneviyesi	[şehriyesi:] 200; Giritli İbrahim Ağa üzerinde	2.400			
Polis İdaresi ittihaz edilen küçük oda- nın icare-i seneviyesi	[şehriyesi:] 50	600			
Subya Tabyasında kâin üç aded mağa- zanın icare-i seneviyeleri	500; şehriyenin seneviyeleri; Belediye Dairesi üzerinde	1.500			
Subya Tabyasında kâin diğer üç aded mağazanın talip zuhur etmemekle hali kaldığı		---			
		14.195		14.195	

1315 [=1899]

<i>Nev-i masarifat</i>	<i>Mülahazat</i>	<i>Masarifat-ı müteferrika</i>		<i>Maaşat</i>		<i>Yekûn</i>	
		<i>Kuruş</i>	<i>Para</i>	<i>Kuruş</i>	<i>Para</i>	<i>Kuruş</i>	<i>Para</i>
Müallim-i evvel faziletli Mehmet Nuri Efendi'nin maaş-ı senevisi	şehriyesi: 500			6.000			
Müallim-i sani ve bevvab maaş-ı seneviyeleri	muhallâ idiği			---			
Muvakkithane ve Kebir Saat Kulesi memurlarının maaş-ı senevisi	[şehriyesi:] 120			1.440			
Hafız-ı Kütüp faziletli Şeyh Abdullah Efendinin maaş-ı senevisi	65			780			
Vakf musakkafatının bir senelik vergisi		615					
Muvakkithanenin bir senelik masarif-i müteferrikası		103					
Eski Kassaphane önündeki mücedded mağazalarla Mektep ve Kütüphanenin ve sair ve bilcümle musakkafatının sakıflarına yine ferş olunan giran toprağı esmanı ve üstadiyesi ve hamaliyesi		199	20				
Büyük Saat Kulesi için Dersaadet'ten celb olunan bir aded saat zincirinin bedeli ve hammaliyesi	metro: 16 fî 7	120					
Büyük Saat Kulesinin saika isabetten zedelenmiş olan tahta kubbesiyle bir katının tabanı ve cihat-ı sairesinin tamirine sarf olunan		411					
Eski Gümrük mahallinde yapılmış olan bir cihet duvarının tamiriyle Gümrük mahall-i mezkur ve Gümrük civarındaki mağazaların camlarına ve tathiriyelerine sarf olunan		100	30				
Eski Kassaphane mahall-i kapısı önünün temizlemeli ile mahall-i mezkurde kâin yeni mağazalardan birine yaptırılan camekân çerçeve		82					
şart-ı vâkif vechiyle Kütüphanede îd-i adhada zebh olunan iki aded kurban esmanı		107	20				
Bin üç yüz on beş senesi Martından Şubatı nihayetine kadar bir senelik mesarifat-ı umumiye yekûnu		1.738	30	8.220		9.958	30

İşbu bin üç yüz on beş senesi masarîf-i umumiyesi yekûnu						9.958	30
Duyun-i vakf olup (1)314 senesi defterinde mukayyed olduğu cihetle işbu 1315 senesi varidatından tesviye olunmak üzere devr olunan						2.088	17
(1)315 senesi varidatıyla duyun-i sabıka ve müdevvere olup cem'an yekûn						12.047	7
Beyanı:							
İşbu bin üç yüz on beş senesi varidatı yekûnu						13.195	
İşbu bin üç yüz on beş senesi maa deyn-i masarîfat yekûnu						12.047	7
İşbu iki bin yüz kırk yedi kuruş otuz üç para üç yüz on beş senesinin varidat-i umumiyesi fazlasıdır	İşbu fazla-ı varidattan yedi yüz küsur kuruş müstecirlerden henüz tahsil edilmemiş be mütebakisi mevcut bulunmuştur					2.147	33

Rodos Hafız Ahmet Ağa merhumün Rodos ceziresinde inşa ve ihyasına muvafık buyuruldukları Rüşdiye Mektebi ve Muvakkıthane ve Kebir Saat Kulesi ve Kütüphane asar-ı hayriyeleri musakkafatının bin üç yüz on beş senesi Martı iptidasından Şubatı nihayetine değin marifet-i acizanemle idare olunarak sene-i merkume zarfında vukubulan varidat yekûn-i umumisi on dört bin yüz doksan beş kuruşa ve maaşat ve masarîfat-i saire yekûn-i umumisi dahi dokuz yüz elli sekiz kuruş otuz paraya reside olmuş ve duyun-i vakf olup üç yüz on dört senesi defterinde mukayyed olduğu vechle işbu üç yüz on beş senesi varidatından tesviye olunmak üzere devr edilmiş olan iki bin seksen sekiz kuruş on yedi para dahi işbu sene masarîfat yekûnuna zamm olunup masarîfat yekûn-i umumisi on iki bin kırk yedi kuruş yedi paraya baliğ olmuş olup işbu masarîf yekûnu varidat-ı merkum yekûnundan tenzil olundukta iki bin yüz kırk yedi kuruş otuz üç yedi fazla-ı varidat olarak kalmış bulunduğu mübeyyin işbu defter bittanzim tahtim kılındı.

Vakf-ı mezburlere vekil-i müsecceliüşşer’isi (mühür:) Mehmed Nuri

Balada defterde muharrer olduğu vechle üç yüz on dört senesi zarfında işlemiş olan maaşlarımızı vakf-ı şerîf mütevelliyesinin vekil-i müsecceliüşşer’isi faziletli Mehmed Nuri Efendi marifetiyle canib-i vakftan tamamen aldığımızı işbu mahale şerh eyleriz

Muallim-i Evvel ve vekil-i mütevellîye (mühür:) Mehmed Nuri

Hafız-ı Kütüb (mühür:) Abdullah

Muvakkıthane ve Kebir Saat Kulesi Memuru: Ali Nureddin

İşbu defter bittetik sütun-i varidat yekûnu on dört bin yüz doksan beş kuruş ve masarîfî on iki bin kırk yedi kuruş yedi paradan ibaret olduğu anlaşılmış zirinde matbu mühürler vakf-ı mezkurün mütevelliyesi tarafından vekil-i müsecceliüşşerisi faziletli Mehmet Nuri Efendi ve hafız-ı kütüb faziletli Abdullah Efendi ve Muvakkıthane ve Kebir Saat Kulesi memuru Ali Nureddin Efendinin mühür-i zatileri olduğu tasdik kılındı; fi 8 Haziran sene (1)316 [=21.6.1900]

Belediye Reisi (mühür:) İsmail Hakkı (mühür) Rodos Daire-i Belediye

[Folio 8] 1316 [=1900] senesinin varidat ve masarîfatını mübeyyin defterinin nüsha-ı saniyesidir

Nev-i varidat	Mülâhazat	Kuruş	Para	Kuruş	Para
Atık Kassaphane pişgâhında müceddeden inşa edilen fevkani ve tahtani bir aded mağazanın icaresi	mah: 12; Kâmil Efendi üzerinde	600			
Atık Kassaphane pişgâhında müceddeden inşa edilen fevkani ve tahtani bir aded mağazanın icaresi	3 (mah): tahtani kısmından Çakar Yahudi üzerinde; 4 (mah): fevkani kısmından olup Kostandin üzerinde	210			
Atık Kassaphane pişgâhında müceddeden inşa edilen fevkani ve tahtani bir aded mağazanın icaresi	3 (mah): tahtani kısmından Aşçı Kostantin üzerinde; 4 (mah): fevkani kısmı Aşçı Kostantin üzerinde	210			
Atık Kassaphane pişgâhında müceddeden inşa edilen fevkani ve tahtani bir aded mağazanın icaresi	4 (mah) tahtani; 4 (mah) fevkani: Aşçı Kostantin üzerlerinde	200			
Kışla-ı Hümayun tahtında kâin bir aded mağazanın icare-i seneviyesi	12 (mah); tüccardan Panayi üzerinde (şehriyesi: 40)	480			
Kışla-ı Hümayun tahtında kâin diğer bir aded mağazanın icare-i seneviyesi	12 (mah): tüccardan Zenbilli Hacı Mehmed Ağa üzerinde	500			
Kışla-ı Hümayun tahtında kâin diğer iki aded mağazanın icare-i seneviyesi	12 (mah): tüccardan Balyoz [ve] şeriki üzerinde	1.000			
Kışla-ı Hümayun tahtında kâin diğer bir aded mağazanın icare-i seneviyesi	12 (mah): Dülger Vasıl Usta üzerinde	500			
Kışla-ı Hümayun karşısında bir aded mağazanın icare-i seneviyesi	12 (mah): tüccardan Toma ve şeriki üzerlerinde	800			
İskele civarında Jandarma Karavulhanesi itti haz edilen mahallin icare-i seneviyesi		1.440			
Osmanlı Postahanesi itti haz edilen sagir ve kebir iki mağazanın icare-i seneviyeleri	kebirin şehriyesi: 100; sagirin şehriyesi: 50	1.800			
Nemçe Acentesi itti haz olunan mahalin icare-i seneviyesi	[şehriyesi:] 125	1.500			
Kadim Gümrük mahalli olup şimdi Han itti haz edilen mahallin icare-i seneviyesi	[şehriyesi:] 200; Mehmet Ağa üzerinde	2.400			
Polis İdaresi itti haz edilen küçük odanın icare-i seneviyesi	[şehriyesi:] 50	600			
Subya Tabyasında kâin üç aded mağazanın icare-i seneviyeleri	500; şehriyenin seneviyeleri; Belediye Dairesi üzerinde	1.500			
Subya Tabyasında kâin diğer üç aded mağazanın talip zuhur etmediğinden halidir		---			
Bin üç yüz on beş senesi Martından Şubatı nihayetine kadar bir sene zarfında varidat yekûnu		13.740		13.740	

<i>Nev-i masarifat</i>	<i>Mülahazat</i>	<i>Masarifat-ı müteferrika</i>		<i>Maaşat</i>		<i>Yekûn</i>	
		<i>Kuruş</i>	<i>Para</i>	<i>Kuruş</i>	<i>Para</i>	<i>Kuruş</i>	<i>Para</i>
<i>Müallim-i evvel faziletli Mehmet Nuri Efendi'nin maaş-ı senevisi</i>	<i>şehriyesi: 500</i>			6.000			
<i>Müallim-i sani ve bevab maaş-ı seneviyeleri</i>	<i>muhallâ idiği</i>			---			
<i>Muvakkıthane ve Kebir Saat Kulesi memurlarının maaş-ı senevisi</i>	<i>[şehriyesi:] 120</i>			1.440			
<i>Hafız-ı Kütüp faziletli Şeyh Abdullah Efendinin maaş-ı senevisi</i>	65			780			
Vakf musakkafatının bir senelik vergisi		651					
Muvakkıthanenin bir senelik masarif-i müteferrikası ve müceddeden yaptırılan döşemeli iki adet büyük kanape bedeli		243	20				
Eski Kassaphane önündeki mücedded mağazalarla Mektep ve Kütüphanenin ve sair ve bilcümle musakkafatının sakıflarına yine ferş olunan giran toprağı esmanî ve üstadiyesi ve hamaliyesi		240					
Eski Gümrük mahallinin dahilen edilen tamirat ile geçirilen camlar masarif ve esmanî		140	30				
Eski Kassaphane mahallindeki mağazalara dahilen edilen tamirat duvar ve camları masarif ve esmanî		171	20				
Kütüphane civarındaki evkafın Mektebin ön duvarlarının sıva ve badana masarifi	<i>Hafız-ı kütüb marifetiyle</i>	60					
Kütüphanede îd-ı adhada şart-ı vâkıf vechle zebh olunan iki aded kurban bedeli ve masarifi		124					
Osmanlı Posta Şubesi ittihaz olunan mehal ile ittisalındaki mağazanın dahillerine sıva ve badana masarifi		133					
		1.773	30	8.220		9.993	30
Beyanı:							
İşbu bin üç yüz on altı senesi varidat yekûnu						13.740	
İşbu bin üç yüz on altı senesi masarifat-ı umumiyesi yekûnu						9.993	30
İşbu bin üç yüz on altı senesi varidat fazlası						3.746	10

<i>İşbu bin üç yüz on beş senesi varidatı fazlası olup üç yüz on beş senesi defterinde mukayyed bulunan</i>						2.147	33
<i>İşbu bin üç yüz on beş ve on also senelerine aid iki senelik varidat fazlası yekûnu</i>						5.894	3
<i>Üç yüz on beş senesi fazla-ı varidatı olup sene 1316 tarihinde Osmanlı Postahanesine teslimen Dersaadeti'te bulunan mütevellîye-i vakf-ı şerif ismetli Yegâne Hanım Efendi hazretlerine nakden takdim ve irsal olunmuştur; masarif-i fazlası olan beş kuruş otuz üç para bundan çıkarılmıştır</i>						2.147	33
<i>İşbu üç yüz on altı senesi varidatı fazlası dahi bu kere mütevellîye-i müşarünileyhe fi 6 Haziran sene (1)317 [=19.6.1901] tarihinde nakden takdim ve irsal olunmuştur</i>						2.746	10

Rodos Hafız Ahmet Ağa merhumün Rodos ceziresinde inşa ve ihyasına muvafık buyuruldukları Rüşdiye Mektebi ve Muvakkıthane ve Kebir Saat Kulesi ve Kütüphane asar-ı hayriyeleri musakkafatının bin üç yüz on altı senesi Martı iptidasından Şubatı nihayetine değin marifet-i acizanemle idare olunarak sene-i merkume zarfında vukubulan varidat yekûn-i umumisi on üç bin yedi yüz kırk kuruşa ve maaşat ve masarifat-i saire yekûn-i umumisi dahi dokuz bin dokuz yüz doksan üç kuruş otuz paraya baliğ olmuştur, masarifat-i vakia varidat-ı mezkure yekûnundan tenzil olundukta üç bin yüz kırk kuruş on para fazla-ı varidat kalmış olup işbu fazla ile geçen üz yüz on beş senesi fazlası ile beraber iki senelik varidat fazlası yekûnu olan beş bin sekiz yüz dört kuruş otuz üç paradan balada tasrih ve beyan olduğu vechle iki bin yüz kırk yedi kuruş otuz üç parası mukaddema ve üç bin yedi yüz kırk altı kuruş on parası dahi bu kere mütevellîye-i vakf-ı şerif ismetli Yegâne Hanım Efendi hazretlerine nakden takdim ve irsal olduğu mübeyyin işbu defter tanzim ve tahtim kılındı; fi 8 Haziran sene 1317 [=21.6.1901]

Vakf-ı mezburün vekil-i müseccelüşşer'isi (mühür:) Mehmed Nuri

Balada defterde muharrer olduğu vechle bin üç yüz on altı senesi zarfında işlemiş olan maaşlarımızı vakf-ı şerif mütevellîyesinin vekil-i müseccelüşşer'isi bulunan faziletli Mehmed Nuri Efendi marifetiyle canib-i vakftan tamamen aldığımızı işbu mahale şerh ü tahtim eyleriz; fi 8 Haziran sene 1317 [=21.6.1901]

Muallim-i Evvel ve vekil-i mütevellîye (mühür:) Mehmed Nuri

Hafız-ı Kütüb (mühür:) Abdullah

Muvakkıthane ve Kebir Saat Kulesi Memuru: Ali Nureddin

İşbu defter bittetkik sütun-i varidat yekûnu on üç bin yedi yüz kırk kuruş ve masarifi dahi dokuz bin dokuz yüz doksan üç kuruş otuz paradan ibaret olduğunun anlaşıldığı ve zirinde matbu mühürler dahi vakf-ı mezkurün mütevellîyesi tarafından vekil-i müseccelüşşerisi faziletli Mehmet Nuri Efendi ve hafız-ı kütüb faziletli Abdullah Efendilerin ve Muvakkıthane ve Kebir Saat Kulesi memuru Ali Nureddin Efendinin mühr-i zatileri olduğu tasdik olunur; fi 8 Haziran sene (1)317 [=21.6.1901]

Rodos Belediye Reisi (mühür:) İsmail Hakkı (mühür) Rodos Daire-i Belediye

[Folio 9] Rodos Hafız Ahmet Ağa merhumun Rodos ceziresinde inşa ve ihyasına muvafık buyuruldukları Rüşdiye Mektebi ve Muvakkıthane ve Kebir Saat Kulesi ve Kütüphane asar-ı hayriyeleri musakkafatının bin üç yüz on yedi senesi şehir-i Martından Şubatı nihayetine kadar bir sene zarfında vukubulan varidatıyla masarifatını mübeyyin defteridir; fi 24 Mayıs sene (1)318 [=6.6.1902]

[Folio 10] sene 1317 [=1901] senesinin varidat ve masarifatını mübeyyin defteridir

<i>Nev-i varidat</i>	<i>Mülahazat</i>	<i>Kuruş</i>	<i>Para</i>	<i>Kuruş</i>	<i>Para</i>
Atık Kassaphane pişgâhındaki fevkani ve tahtani bir mağazanın icaresi	Kâmil Efendi üzerinde mah: 4; yevm: 15 şehriye: 50 sekiz buçuk mah hâlidir	175			
Atık Kassaphane pişgâhında fevkani ve tahtani diğer bir mağazanın icaresi	fevkani ve tahtani kısmından şehriye otuz kuruştur dört aylığı icare sekiz aylığı hâlidir	240			
Atık Kassaphane pişgâhında fevkani ve tahtani diğer iki mağazanın icaresi	işbu iki mağazadan birinin fevkanisi hâlidir iki tahtani bir fevkani kısımlarının şehri seksen kuruştan iki aylığı alınıp on aylığı olan sekiz yüz kuruş müsteciri Aşçı Kostantin zımmetinde olup ahzına mahkemedən ilâm istihsal edildiğinden tahsilinde tasadduf ettiği senenin defterine ayrı kayd olunacaktı	160			
Kışla-ı Hümayun altındaki bir mağazanın icare-i seneviyesi	tüccardan Panayi üzerindedir	480			
Kışla-ı Hümayun altındaki diğer bir mağazanın icare-i seneviyesi	tüccardan Zenbilli Hacı Mehmed Ağa üzerindedir	500			
Kışla-ı Hümayun altındaki diğer bir mağazanın icare-i seneviyesi	Vasıl Usta üzerindedir	500			
Kışla-ı Hümayun altındaki diğer iki mağazanın icare-i seneviyesi	Balyoz şeriki üzerindedir	1.000			
Kışla-ı Hümayun karşısında bir mağazanın icare-i seneviyesi	tüccardan Toma ve şeriki üzerindedir	800			
İskele civarında Jandarma Karavulhanesi itti haz edilen mahallin icare-i seneviyesi		1.440			
Osmanlı Posta Şubesi iken eczaen diğer mahale nakliyle şimdi kahvehane olup iskeledeki büyük ve küçük iki mağazanın icaresi	kebir mağazanın mah: 11; yevm: 15; şehriyesi: 100 sagır mağazanın mah: 8; şehriyesi: 50	1.550			
Nemçe Acentesi itti haz olunan mahalin icaresi	Şimdi yüz yirmi beşten altı aylığı Acente olup diğer altı aylığı dahi vakt-i vakt-i icare verilip alınan icar ile beraber	1.058			
Kadim Gümrük mahalli olup şimdi Han itti haz olunan mahallin icare-i seneviyesi	Mehmet Ağa üzerinde; şehriyesi: 200	2.400			
Polis İdaresi Şubesi itti haz olunan küçük odanın icare-i seneviyesi	[şehriyesi:] 50	600			
Subya Tabyasında kâin üç mağazanın icare-i seneviyesi	Belediye Dairesi üzerindedir; şehriyenin seneviyeleri: 500	1.500			
Subya Tabyasında kâin bir mağazanın icaresi	Tüccardan Ömer Efendi; mah: 6; şehriyesi: 40	240			
Subya Tabyasındaki diğer iki mağaza hâlidir		---			
Bin üç yüz on beş senesi Martından Şubatı nihayetine kadar bir sene zarfında varidat yekûnu		12.643			

<i>Nev-i masarifat</i>	<i>Mülahazat</i>	<i>Masarifat-ı müteferrika</i>		<i>Maaşat</i>		<i>Yekûn</i>	
		<i>Kuruş</i>	<i>Para</i>	<i>Kuruş</i>	<i>Para</i>	<i>Kuruş</i>	<i>Para</i>
Müallim-i evvel faziletli Mehmet Nuri Efendi'nin maaş-ı senevisi				6.000			
Muvakkithane ve Kebir Saat Kulesi memurlarının maaş-ı senevisi				1.440			
Hafız-ı Kütiip faziletli Şeyh Abdullah Efendinin maaş-ı senevisi				780			
Vakf musakkafatının (1)317 vergisi		651					
Muvakkithanenin perdeleri imalı ve tathiriyesi ve ... yağı ve sair bir senelik masarifi		106					
Bilumum musakkafat sakıflarına ferş olunan giran toprağı bedeli ve masarifi		215					
Eski Kassaphane mahalli duvarlarının Belediye marifetiyle tamirine		100					
Han ve Nemçe Acentesi itti haz olunan mahallerin tamirat masarifi		324					
Osmanlı Posta Şubesi itti haz olunan mahal ile Kassaphane civarındaki mağazanın tamirleri ve bunlardan birindeki camekânın diğerine nakli masarifi		226					
Vakfın gallesinden fakir ve âmâ Hâfız Osman Efendiye ba emr-i mütevellîye sadaka olarak verilen		200					
Geçen sene varidat fazlasının ... ve masarif-i müteferrika-i saire		31					
		1.853		8.220		10.073	
Beyanı:							
İşbu bin üç yüz on yedi senesi varidat yekûnu						12.643	
İşbu bin üç yüz on yedi senesi masarifat yekûnu						10.073	
İşbu iki bin beş yüz yetmiş kuruş bin üç yüz on yedi senesi varidatı fazlası olup Dersaadet'te bulunan mütevellîye-i vakf ismetli Salıha Yegâne Hanım Efendi hazretlerine Osmanlı Postahanesi ile fi 24 Mayıs sene (1)318 [=6.6.1902] tarihinde aymen ve nakden takdim olunmuştur						2.570	

Rodos Hafız Ahmet Ağa merhumün Rodos ceziresinde inşa ve ihyasına muvafık buyuruldukları Rüşdiye Mektebi ve Muvakkıthane ve Kebir Saat Kulesi ve Kütüphane asar-ı hayriyeleri musakkafatının bin üç yüz on yedi senesi Martı iptidasından Şubatı nihayetine değin marifet-i acizanemle idare olunarak bir sene zarfındaki varidatı yekûnu on iki bin altı yüz kırk üç kuruşa ve masarifat yekûnu dahi on bin yetmiş üç kuruşa balığ olmuştur ve masarifat-i vakia varidat-ı mezkureden bittenzil fazla-ı varidat olarak kalan iki bin beş yüz yetmiş kuruş bu kere mütevellîye-i vakf-ı şerif ismetli Saliha Yegâne Hanım Efendi hazretlerine nakden ve aynen takdim ve irsal kılındığı mübeyyin defteri tanzim ve tahtim kılındı; fi 24 Mayıs sene 1318 [=6.6.1902]

Vakf-ı mezburiün vekil-i müseccelüşşer’isi (mühür:) Mehmed Nuri

Bin üç yüz on yedi senesi zarfında işlemiş olan ber vech-i bala maaşlarımızı mütevellîye-i vakf vekil-i müseccelüşşer’isi bulunan faziletli Mehmed Nuri Efendi marifetiyle canib-i vakftan tamamen aldığımızı işbu mahale şerh ü tahtim eyleriz; fi 24 Mayıs sene 1318 [=6.6.1902]

Muallim-i Evvel ve vekil-i mütevellîye (mühür:) Mehmed Nuri

Hafız-ı Kütüb (mühür:) Abdullah

Muvakkıthane ve Kebir Saat Kulesi Memuru: Ali Nureddin

İşbu defter bittetkik sütun-i varidat yekûnu on iki bin altı yüz kırk üç kuruş ve masarifi on bin yetmiş üç kuruş olduğunun anlaşıldığı ve zirinde matbu mühürler dahi vakf-ı mezkurün mütevellîyesi vekil-i müseccelüşşerisi faziletli Mehmet Nuri ve hafız-ı kütüb faziletli Abdullah ve Muvakkıthane ve Kebir Saat Kulesi memuru Ali Nureddin Efendilerin mühr-i zatileri olduğu beyan u tasdik olunur; fi 24 Mayıs sene (1)318 [=6.6.1902]

Rodos Belediye Reisi (mühür) Rodos Daire-i Belediye

[Folio 11] Rodos Hafız Ahmet Ağa merhumun Rodos ceziresinde inşa ve ihyasına muvafık oldukları Rüşdiye Mektebi ve Muvakkıthane ve Kebir Saat Kulesi ve Kütüphane asar-ı hayriyeleri musakkafatının bin üç yüz on sekiz senesi şehri-ı Martından Şubatı nihayetine kadar bir sene zarfında vukubulan varidatıyla masarifatını mübeyyin defteridir; fi 12 Mart sene (1)319 [=25.3.1903]

[Folio 12] Bin üç yüz on sekiz senesinin [=1902] varidat ve masarifatını mübeyyin defterinin nüsha-ı evveliyesidir

<i>Nev-i varidat</i>	<i>Mülahazat</i>	<i>Kuruş</i>	<i>Para</i>	<i>Kuruş</i>	<i>Para</i>
Atık Kassaphane pişgâhındaki fevkani ve tahtani bir bab-ı mağazanın icaresi	Mustafa Efendi isticarında mah: 11; şehriyesi: 50	575			
Atık Kassaphane pişgâhında diğer bir mağazanın yalnız tahtani kısmı icaresi	mah: 6; şehriyesi: 30	180			
Atık Kassaphane pişgâhında diğer iki mağazanın tahtani kısımlarıyla birinin fevkani kısımları icaresi	mah: 12; şehriyesi: 80; Aşçı Kostantın üzerinde beş aylığı alınıp mütebaki beş yüz altmış kuruş elyevm tahsil olunamamış tahsiline tasadduk edecek senesi defterine derci tebi’i bulunmuştur	400			
Kışla-ı Hümayun altındaki bir mağazanın icaresi	mah: 6; şehriyesi: 40; tüccardan Panayi isticarında	240			
Kışla-ı Hümayun altındaki diğer bir mağazanın icare-i seneviyesi	tüccardan Zenbilli Hacı Mehmed Ağa isticarında	500			
Kışla-ı Hümayun altındaki diğer bir mağazanın icare-i seneviyesi	Vasıl Usta isticarında	500			
Kışla-ı Hümayun altındaki diğer iki mağazanın icare-i seneviyesi	Balyoz ve şeriki isticarında	1.000			

Kışla-ı Hümayun karşısında bir bab-ı mağazanın icare-i seneviyesi	tüccardan Toma ve şeriki isticarında	800			
İskele civarında Jandarma Karavulhanesi ittihaz olunan mahallin icare-i seneviyesi	mah: 12; şehriyesi: 120; bir senelik icarı bin dört yüz kırk edip dokuz aylığı alınmış ve üç aylığı alınamayıp alındığında masarif edecek senesi defterine kayd olunacaktır	1.080			
İskele civarında Jandarma Karavulhanesi ittisalındaki küçük mağazanın icaresi	mah: 6; şehriyesi: 50	300			
İskele civarında elyevm kahvehane ittihaz olunan büyük mağazanın icaresi	mah: 12; şehriyesi: 100	1.200			
İskele civarında Osmanlı Posta Şubesi ittihaz olunan mahallin icaresi	mah: 11; şehriyesi: 125	1.375			
İskele civarında Kadim Gümrük mahalli olup şimdi Han ittihaz olunan mahallin icare-i seneviyesi	Mehmet Ağa isticarında	2.510			
İskele civarında Polis İdaresi Şubesi ittihaz olunan küçük odanın icare-i seneviyesi		600			
Subya Tabyasındaki üç mağazanın icare-i seneviyesi	Belediye Dairesi isticarında	1.500			
Subya Tabyasındaki diğer bir mağazanın icare-i seneviyesi	Ömer Efendi isticarında	480			
Subya Tabyasındaki diğer iki mağaza hâlidir					
Yekûn		13.240			

<i>Nev-i masarifat</i>	<i>Mülahazat</i>	<i>Masarifat-ı müteferrika</i>		<i>Maaşat</i>		<i>Yekûn-i umumi</i>	
		<i>Kuruş</i>	<i>Para</i>	<i>Kuruş</i>	<i>Para</i>	<i>Kuruş</i>	<i>Para</i>
Muallim-i evvel faziletli Mehmet Nuri Efendi’nin maaş-ı senevisi				6.000			
Muvakkıthane ve Kebir Saat Kulesi memurlarının maaş-ı senevisi				1.440			
Hafız-ı Kütüp faziletli Şeyh Abdullah Efendinin maaş-ı senevisi				780			
Vakf musakkafatının (1)318 senesi vergi-i mirisi		620					

Bilumum musakkafat sakıflarına ferş olunan giran toprağı bedeli ve masarifi		180	10				
Büyük Saat Kulesinin dahili tabanlarının müceddeden değiştirilmiş ve cihet-i sairesinin tamiri masarifi		357	30				
İskeledeki Osmanlı Posta Şubesi ittihaz olunan mahallin ve ittisalındaki mağazaların tamir masarifi		451					
İskeledeki Polis Şubesi ittihaz olunan mahallin pencerelerine müceddeden yapılan altı kanat ve civarındaki mahallelere tamiri masarifi		138					
Kütüphanede leyalı-i mübarekede iki defada tilavet ettirilen kelime-i tevlid için hâfızlara verilen		100					
Kütüphanede îd-i adhada ber mucceb-i vakfiye zebh ve tevzi olunan iki kurban esmanı		110					
Muvakkithanede Ramazan-ı şerifte ikad olunan ... yağtı esmanı ve tathirat ve kanape ve saire masarifi		101					
Geçen sene takdim olunan varidat fazlasının ücret-i nakliyesi ve masarif-i müteferrika-i saire		30					
		2.088	8.220			10.308	
Beyanı:							
İşbu bin üç yüz on sekiz senesi varidat yekûnu						13.240	
İşbu bin üç yüz on sekiz senesi masarifat yekûnu						10.308	
İşbu iki bin dokuz yüz otuz iki kuruş (1)318 senesi varidatı fazlası olup Dersaadet'te bulunan mütevellîye ismetli Saliha Yegâne Hanım Efendi hazretlerine Nemse Postahane fi 12 Mart sene (1)319 tarihinde bitteslim aynen ve nakden takdim ve irsal kılınmıştır.						2.932	

Rodos Hafız Ahmet Ağa merhumün Rodos ceziresinde inşa ve ihyasına muvafık oldukları Rüşdiye Mektebi ve Muvakkıthane ve Kebir Saat Kulesi ve Kütüphane asar-ı hayriyeleri musakkafatının bin üç yüz on sekiz senesi Martı iptidasından Şubatı nihayetine değin marifet-i acizanemle idare olunarak bu bir sene zarfındaki varidat yekûnu ber vech-i bala on üç bin iki yüz kırk kuruşa baliğ olmuş ve masarifat-i vakia

varidat-ı mezkureden bittenzil fazla-ı varidat olarak kalan iki bin dokuz otuz iki kuruş balada dahi zikr olunduğu vechle bu kere mütevellîye-i vakf-ı şerif ismetli Saliha Yegâne Hanım Efendi hazretlerine nakden takdim olunduğu mübeyyin defteri tanzim kılındı; fi 12 Mart sene 1319 [=25.3.1903]

Vakf-ı mezburün vekil-i müseccelüşşer’isi (mühür:) Mehmed Nuri

Bin üç yüz on sekiz senesi zarfında işlemiş olan ber vech-i bala bir senelik maaşlarımızı mütevellîye-i vakf vekil-i müseccelüşşer’isi bulunan faziletli Mehmed Nuri Efendi marifetiyle canib-i vakftan tamamen aldığımızı işbu mahale şerh ü tahtim eyleriz; fi 12 Mart sene 1319 [=25.3.1903]

Muallim-i Evvel ve vekil-i mütevellîye (mühür:) Mehmed Nuri

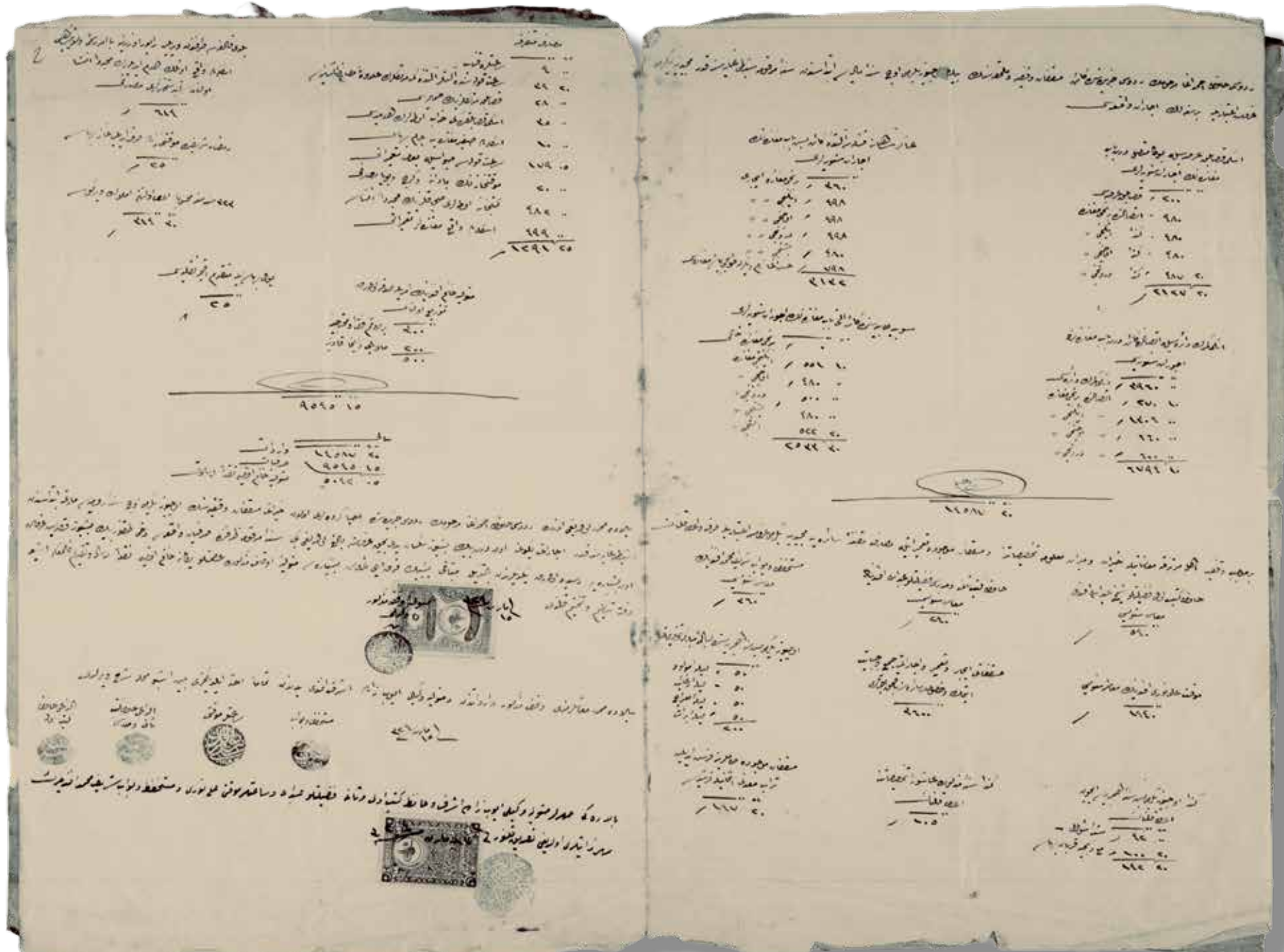
Hafız-ı Kütüb (mühür:) Abdullah

Muvakkıthane ve Kebir Saat Kulesi Memuru: Ali Nureddin

İşbu defter bittetikik sütun-i varidat yekûnu on üç bin iki yüz kırk kuruş ve masarifi dahi on bin üç yüz sekiz kuruş olduğunun anlaşıldığı ve zirinde matbu mühürler dahi vakf-ı mezkurün mütevellîyesi vekil-i müseccelüşşerisi faziletli Mehmet Nuri ve hafız-ı kütüb faziletli Abdullah ve Muvakkıthane ve Kebir Saat Kulesi memuru Ali Nureddin Efendilerin mühr-i zatileri olduğu beyan u tasdik olunur; fi 12 Mart sene (1)319 [=25.3.1903]

Rodos Belediye Reisi (mühür) Rodos Daire-i Belediye Reisi

Defter 30754
Folio 2

Transliteration into Modern Turkish

Evkaf Defteri 30754 (Folio 2 and Folio 3)

[Folio 2] Rodosî Hafız Ahmet Ağa merhumün Rodos ceziresinde kâin müsakkafât-i vakfiye ve mulhakasının bin üç yüz yigirmi üç sene-i maliyesi ibtidasından sene-i merkume Şubatı gayesine kadar [=1.3.1907-28.2.1908] mecidiye yigirmi kuruş itibarıyla bir senelik icarât-ı vakiası

<i>Eski Kassaplık arsasıyla buna mutassıl dört bab mağazanın icarât-i seneviyeleri</i>	
Kassaplık arsası	200 kuruş
ittisalında birinci mağaza	480 kuruş
kezâ ikinci (mağaza)	480 kuruş
kezâ üçüncü (mağaza)	480 kuruş
kezâ dördüncü (mağaza)	487 kuruş 20 para
	2127 kuruş 20 para
Asakir-i Şahane Kışlası altında kâin beş bab mağazanın icarât-i seneviyeleri	
birinci mağaza icarı	360 kuruş
ikinci (mağaza icarı)	498 kuruş
üçüncü (mağaza icarı)	498 kuruş
dördüncü (mağaza icarı)	498 kuruş
beşinci (mağaza icarı)	480 kuruş
Hasan Ağa nam diğerle Topçubaşı mağazası	798 kuruş
	3132 kuruş
Eski Gümrük Dairesiyle ittisalında kâin dört bab mağazanın ucurât-i seneviyesi	
Eski Gümrük Dâiresi	3960 kuruş
ittisalında birinci mağaza	270 kuruş 10 para
(ittisalında) ikinci (mağaza)	1304 kuruş
(ittisalında) üçüncü (mağaza)	660 kuruş
(ittisalında) dördüncü (mağaza)	600 kuruş
	6794 kuruş 10 para
Subya Tabyasında kâin altı bab mağazanın ucurât-ı seneviyeleri	
birinci mağaza	hâli
ikinci mağaza	551 kuruş 10 para
üçüncü (mağaza)	480 kuruş
dördüncü (mağaza)	500 kuruş
beşinci (mağaza)	480 kuruş
altıncı (mağaza)	522 kuruş 20 para
	2544 kuruş 20 para
Yekûn	14587 kuruş 20 para

Folio 3

Ber muceb-i vakfiye ehl-i mürtezika maaşâtıyla hayrat ve miras-ı malûme tahsisâtına ve müsakkafât-ı mevcude tamirâtıyla masarîf-ı mükannene-i saireye mecidiye yigirmi kuruşuna itibarıyla sarf ve itâ kılınan:

Hâfız-ı kütiüb-i evvel faziletliü Şeyh Abdullah Efendi maaş-ı senevisi	540 kuruş
Hâfız-ı kütiüb-i sani ve müderris faziletliü Abdullah Efendi'nin maaş-ı senevisi	240 kuruş
Mustahfız ve bevval Şerif Mehmet Efendi'nin maaş-i senevisi	360 kuruş
Muvakkıt Ali Nuri Efendi'nin maaş-i senevisi	1440 kuruş
müsakkafatı icar ve tamir ve icarâtı cem ü cibayet etmek ve hususât-ı sairesine bakmak ücreti	3600 kuruş
üç yüz yigirmi beş sene-i hicriyesinde leyle-i mübâreke tahsisâtı:	
leyle-i mevlud:	50 kuruş
leyle-i regaib:	50 kuruş
leyle-i mirac:	50 kuruş
leyle-i berat:	50 kuruş
	200 kuruş
Kezâ üç yüz yigirmi beş sene-i hicriyesi için itâ kılınan:	
Şube-i Şevval:	42 kuruş
maa zebhiye-i kurban bahası:	100 kuruş 20 para
	142 kuruş 20 para
Kezâ sene-i mezbure Aşura tahsisâtına itâ kılınan:	105 kuruş
Müsakkafât-i mevcude damlarına ferş edilen türab-i madeni esmanıyla ferşiyesi	147 kuruş 20 para
Masarîf-ı müteferrika:	
saatlere kanat	4 kuruş
Saat Kulesinde aletler altındaki merteklerin ilâvet masarîfât-ı inşaiyesi	34 kuruş 20 para
Kassaplık merteklerinin havalesi	28 kuruş
Eski Kassaplık'taki harab odaların hedmiyesi	35 kuruş
İskele'de sagir mağazaya cam bahası	10 kuruş
Saat Kûlesi sıvasıyla bazı tamirâtı	179 kuruş 5 para
Muvakkıthane'niñ badana ve kireç ve boya masarîfi	20 kuruş
Kütübhane odaları saçaklarının müceddeden inşası	482 kuruş
İskele'de vaki mağazalar tamirâtı	499 kuruş
	1291 kuruş 25 para
Beledi kalfası tarafından verilen rapor üzerine bâ emr-i resmi-i vilâyet heyeti İskele'de vaki Otel'in hedm edilerek müceddeden inşa olunan abdesthaneleri masarîfi	614 kuruş
Ramazan-ı şerifte muvakkıthanede sarf edilen gaz bahası	25 kuruş
323 senesine mahsuben itâ olunan emlâk vergisi	414 kuruş 30 para

Mütevellîye Hanım Efendi'nin emriyle sadaka olunarak tevzi olunan:	
birtakım fukara ve muhtacına	300 kuruş
Mavili Züleyha Kadına	200 kuruş
	500 kuruş
Yekûn	9540 kuruş 15 para
Varidat	14587 kuruş 20 para
Sarfiyat	9540 kuruş 15 para
Mütevellîye Hanım Efendi'ye nakden irsalat	5042 kuruş 5 para

Balada muharrer olduğu üzere, Rodosî Hâfız Ahmed Ağa merhumün Rodos ceziresinde ihyagerdeleri olan hayrâtı müsakkafât-i vakfiyesinin üç yüz yigirmi üç sene-i Rumiyesi Martı ibtidasından Şubatı gayesine kadar icarâtı yekûnü on dört bin beş yüz seksen yedi buçuk kuruşa baliğ olduğu ki sene-i merkume zarfında sarfiyât-ı vakiası dahi dokuz bin beş yüz kırk beş kuruş on beş paraya reside olarak yekdiğerinden bittenzil mütebaki beş biñ kırk iki kuruşunu beş parası mütevellîye-i evkaf-ı mezkure ismetliü Yegâne Hanım Efendi'ye irsal ve takdim kılınmağla işbu defter tanzîm ü tahtîm kılındı.

fî 15 Mart sene (1)324 [=15/28.3.1908]

mütevellîye-i vakf-ı mezkûr vekili (mühür-i) Ahmed Eşref Edhem

Balada muharrer maaşlarımızı vakf-ı mezkur varidatından ve mütevellîye vekili Eyyübzade Eşref Efendi yedinden tamamen ahz eylediğimizi mübeyyin işbu mahale şerh verildi

fî 15 Mart sene (1)324

Eddai hâfız-ı kütiüb-i evvel (mühür-i) Abdullah

Eddai hâfız-ı kütiüb-i sani ve müderrisi (mühür-i) Abdullah

Saatlar muvakkıtı (mühür-i) Ali Nureddin

Mustahfız ve Bevval (mühür-i) Şerif Mehmet

Baladaki mühürler mütevellîye vekili Eyyübzade Eşref ve hâfız-ı kütiüb-i evvel ve sani faziletliü Abdullah ve saatlar muvakkiti Ali Nuri ve mustahfız ve bevval Şerif Mehmet Efendilerin mühür-i zatları olduğu tasdik kılınır fî 17 Mart sene (1)324 [=17/30.3.1908]

[Folio 3] Üsküdar'da Karaca Ahmet kadese serahu ilâ mecid hazretlerinin Türbe-i şerifesi karşısında ashab-ı hayrattan Rodos Elhac Hafız Ahmet Ağa merhumün bina ve ihya eylediği Cami-i şerifin mütevellîyesi iffetli Yegâne Hanım Efendi hazretlerinin üç yüz yigirmi üç senesi Martı iptidasından Şubatı nihayetine kadar muhassas olan maaşımızı tamamen ahz eylediğimizi mübeyyin işbu senedimiz müşarûnileyhe itâ kılındı.

Fi 13 Haziran sene 1324 [=13/26.6.1908]; Eddai imam ü hatip İsmail (mühür: Şeyh Hafız İsmail)

Fi 27 Cemaziyülevvel sene 1326 [=13/26.6.1908]; Eddai hademe-i vakf ve muezzin-i Cami-i şerif-i mezkur (mühür)

Eddai duaguy-ı Cami-i şerif-i mezkur (mühür)

Su yolcu-ı Cami-i şerif-i mezkur (mühür)

Hafiz Ahmed Agha Library 1162, 188b-189a. Kutb al-Din Muhammad al-Nahravali (d. 990/1582), al-l'âm bi-a'lâm Bayt Allâh al-harâm. A history of Mecca presented to Sultan Murad III; copied in 1026/1617. Photo: T. Tuten